

► Weer onderzoek naar in Tweede Wereldoorlog

bij Saasveld neergeschoten bommenwerper

Wie zaten er toch in dat gecrashte vliegtuig?

Komt er dan op korte termijn een einde aan het mysterie van de onbekende soldaten die liggen begraven op het kerkhof van Weerselo? Gistermorgen begonnen specialisten met het opnieuw afzoeken van de locatie waar een Halifax bommenwerper in de nacht van 25 op 26 juni 1942 in de Saasveldse buurtschap Dulder neerstortte.

Bert Holst
Saasveld

Aan het weiland tussen de Holscherdijk en Voortsweg bij Saasveld doet niets meer herinneren aan het inferno dat zich ruim tachtig jaar geleden afspeelde. Een Halifax bommenwerper op de terugweg na een aanval met meer dan duizend vliegtuigen op de Duitse stad Bremen werd neergehaald door een Duits jachtvliegtuig.

De bommenwerper stortte neer in Dulder, schoof over het weiland tegen een boerderij aan. De bewoners van die boerderij ontsnapten op het nippertje aan de dood. Na de crash, waarbij alle bemanningsleden het leven lieten, ontploften twee bommen die nog aan boord waren. Met als gevolg dat de brokstukken van het vliegtuig in de wijde omgeving terecht kwamen.

De menselijke resten die gevonden zijn zijn verzameld en begraven op het kerkhof in Weerselo. Tot op de dag van vandaag is onbekend van wie die resten zijn. „In dezelfde nacht is namelijk nog een zelfde type Halifax neergestort,

vermoedelijk in de Noordzee”, zegt Bert Wolbert van Heemkunde Weerselo. Hij houdt zich al meer dan een kwart eeuw bezig met de vliegtuigcrash. „We weten wie de bemanningsleden van beide bommenwerpers waren, maar welk toestel waar is terechtgekomen is onduidelijk. We weten dus niet van wie de menselijke resten zijn die op het kerkhof in Weerselo zijn begraven.”

Maar het is toch vreemd dat van zo'n grote bommenwerper geen identificatie mogelijk is? Wolbert: „Dat is wel te verklaren, Duitsers demonteerden zo'n neergestort vliegtuig direct. De onderdelen die nog goed waren werden hergebruikt, de rest vernietigd. Dat is

Ik zal niet zeggen dat dit m'n leven beheerst, maar ik ben er wel mee bezig...

– Bert Wolbert

hier dus ook gebeurd. Wat ik wel heel pijnlijk vind is dat ze helemaal niets van de bemanning hebben bewaard.”

32 jaar

Sinds 1995 zijn Mariët Blokhuis, Gerard Flinkers en Bert Wolbert, met steun van historicus Adrie Roding, bezig met het achterhalen van de namen van de bemanningsleden. In 1990 is er al eens gegraven naar resten. Dat leverde niets op. Gisteren was er opnieuw een onderzoek. Wolbert: „Op ons verzoek is er een scan gemaakt van de bodem en daaruit bleek dat er mogelijk onderdelen aanwezig zijn die ons verder kunnen helpen. Het is zoeken naar een speld in een hooiberg, maar we vinden dat we dat moeten doen, al is het maar voor de nabestaanden. Officieel

staan hun familieleden nog als vermist geregistreerd.”

Publicatie

Recent dacht de werkgroep dat het mysterie was opgelost. In een Engels tijdschrift stond een publicatie over de betreffende vlucht, met een beschrijving van het neergeschoten vliegtuig én met een vermelding van het vliegtuignummer. „We namen direct contact op met de schrijver van dat artikel, maar hij bleek geen waterdicht bewijs te hebben. Een enorme teleurstelling, maar dat zette ons er ook toe aan door te gaan met het onderzoek. Met nog meer energie.”

De werkgroep klopte met de scan in handen aan bij de gemeente Dinkelland. Die stelde geld beschikbaar voor het onder-

zoek. Ook de Nederlandse overheid deed een duit in het zakje. En zo konden medewerkers van het bedrijf Explosive Clearance Group (ECG) aan de slag op het weiland. Dat werd eerst onderworpen aan een detectie. De plekken waar ze iets tegenkwamen worden nader onderzocht. „En dan maar hopen dat ze iets tegenkomen”, zegt Wolbert.

Identificatienummer

Hij nam gistermorgen ook een kijkje. „Het hoeft maar iets kleins te zijn waar een deel van het identificatienummer op staat. Op de boordmitrailleurs bijvoorbeeld staan dat soort cijfers, misschien komen ze die nog tegen.” Het werk op het land duurt tot en met morgen. „Stel dat ze iets vinden, dan is er nog geen duidelijkheid.

De gevonden spullen gaan eerst voor onderzoek naar Defensie. Dan kan het nog wel een half jaar duren voor er klaarheid is.” Maar, zo erkent Wolbert, de kans dat er nu nog wat wordt aangetroffen is klein. „Vinden we nu weer niets, dan is het klaar met het zoeken hier.”

Dat wil niet zeggen dat de werkgroep zich dan neerlegt bij de onbeantwoorde vragen. „Dat zou ik niet eens kunnen”, zegt Mariët Blokhuis. „Want de oplossing is eigenlijk niet eens moeilijk. Aan de hand van dna van de menselijke resten in het graf in Weerselo kan opheldering verschaft worden. Maar helaas weigert de Engelse overheid alle medewerking.”

Onbegrijpelijk, vindt ze. „Ik heb via internet contact met nabe-

staanden en iedereen wil graag duidelijkheid. Lukt het niet via Engeland, dan overweeg ik de Canadese overheid in te schakelen, omdat een inzittende daar vandaan kwam. Het schijnt dat Canada welwillender staat tegenover dit soort vragen.”

Het verlangen

Bert Wolbert knikt en zegt: „Sinds ik bezig ben met dit mysterie groeit het verlangen naar het vinden van de oplossing. Ik zal niet zeggen dat het m'n leven beheerst, maar ik ben er wel mee bezig... Het schijnt dat 'ons' vliegtuig het enige is in Nederland waarvan de bemanning nog niet is geïdentificeerd. Dat maakt dat we extra ons best doen dit mysterie alsnog te ontrafelen en de nabestaanden duidelijkheid te verschaffen.”

▲ Een foto van de begrafenisplechtigheid van de bemanning van de Halifax op het Weerselose kerkhof. Deze foto dook recent op.

FOTO'S VERENIGING HEEMKUNDE OLDE GEM. WEERSELO

▲ De opgravingen in 1990. Er werden resten van de bommenwerper gevonden, maar ook veel ander oud ijzer, zoals melkbussen.

▲ Arjan Wemmers van het bedrijf ECG legt aan Bert Wolbert en Mariët Blokhuis uit wat hun werkwijze is bij de zoektocht naar resten van de bommenwerper. Medewerker Antwan Derksen (rechts) van ECG kijkt toe.

FOTO WOUTER BORRE

▲ De Duitse piloot Hauptmann Haesler laat restanten van de bommenwerper zien die hij neerhaalde.

